

Històries de vida | Salut Tortosa

El repte de tornar a parlar

L'Hospital Santa Creu de Jesús disposa d'una Unitat de Logopèdia que treballa la rehabilitació de pacients amb trastorns de la parla, llenguatge i deglució

Una de les conseqüències més doloroses per a moltes persones que han patit un ictus, un tumor cerebral o un traumatisme cranial, és la pèrdua de la parla. Passar d'un dia per a l'altre a no poder-se comunicar amb la parella o els fills pot acabar generant més patiment que la mateixa lesió física. Però amb el temps, començar a articular paraules i fer-se entendre altre cop és possible. Amb el temps i amb l'ajuda d'un especialista en logopèdia.

Sovint, però, relacionem la logopèdia amb els infants perquè és un recurs habitual per a tractar el desenvolupament de la parla. Tanmateix, les persones podem necessitar un logopeda en qualsevol moment de la nostra vida, també durant la vellesa.

LA COMUNICACIÓ I EL MENJAR

La logopèdia intervé per a millorar la comunicació i també per a tractar problemes derivats de la deglució d'aliments. Parlem de disfàgia, disàrtria i afàsia, patologies que poden sorgir del mateix procés d'envelliment de la persona, però que també poden afectar pacients de qualsevol edat amb malalties neurodegeneratives, com l'Alzheimer, el Parkinson o l'ELA; o que han patit un ictus, un tumor cerebral o un traumatisme craneoencefàlic.

L'Hospital Santa Creu de Jesús compta amb una unitat de Logopèdia dirigida per Cora Codorniu, especialitzada en neurologopèdia i disfàgia. El perfil sociosanitari del centre, ara anomenat atenció intermèdia, implica un volum de feina cada dia més important. Són desenes els pacients que cada setmana passen per les mans de la logopeda de l'hospital, 128 interconsultes entre gener i abril, a més de les rehabilitacions diàries. La majoria dels casos corresponen a disfàgia, que implica dificultats a l'hora d'empassar-se el menjar, una patologia que afecta entre un 30 i un 40 % de les persones majors de 65 anys, segons el Col·legi de Logopedes de Catalunya.

La logopeda Cora Codorniu treballant amb una pacient.

DISFÀGIA

“Estimular una adequada ingestió d'aliments evita complicacions pulmonars en gent gran”

“La disfàgia pot arribar a ser molt incapacitant amb riscos importants derivats de la dificultat de deglució dels aliments, que poden acabar acumulant-se al pulmó. Les conseqüències poden ser desnutrició, deshidratació, insuficiència respiratòria, pneumònia o, fins i tot, la mort”. La tasca del logopeda és rehabilitar i compensar, i no inclou fàrmacs: consisteix a treballar de manera personal amb el pacient.

“Fem rehabilitació per a enfortir la musculatura de la llengua i la laringe, ensenyem com tancar els plecs vocals, per a impedir que el menjar face cap al pulmó, en comptes de l'estómac, i acabe provocant una infecció. També treballem els hàbits durant els àpats, com la necessitat de mastegar a poc a poc, proporcionar postures correctes, o el canvi de dieta per facilitar la deglució”.

DISÀRTRIA I AFÀSIA

A pesar que la disfàgia és una de les dificultats més habituals a la Unitat de Logopèdia de l'Hospital Santa Creu de Jesús, la terapeuta Cora Codorniu dedica una bona part del temps a la rehabilitació del llenguatge, la parla i la veu en persones que patixen disàrtria i afàsia. La disàrtria implica la impossibilitat o dificultat

GRUP DE SUPORT D'AFÀSIA

L'Hospital Santa Creu de Jesús està treballant en la posada en marxa d'un Grup de Suport per a persones amb afàsia.

La Unitat de Logopèdia del centre, comandada per Cora Codorniu, coordinarà este grup amb l'objectiu de continuar el treball amb persones que han patit afàsia però que ja han acabat la rehabilitació

ambulatoria o durant l'ingrés.

“L'afàsia és un trastorn de la parla silencios, en el sentit que poca gent sap qui la patix. Ajudar persones amb estes dificultats del llenguatge permetria compartir experiències, millorar el seu procés de recuperació i autonomia, i millorar la seua qualitat de vida”.

La rehabilitació és llarga, però acaba donant resultats.

DISÀRTRIA I AFÀSIA

“Tornar a parlar després d'un ictus és possible. Cal rehabilitació, temps i la implicació del pacient i la família”

per a articular paraules, mentre que en l'afàsia es produeix una alteració del llenguatge que afecta la comprensió i/o l'expressió verbal i escrita.

Codorniu explica el cas d'un pacient de 70 anys autònom en el seu dia a dia, que patix un ictus i li genera una afàsia global. Manté les bases del llenguatge, té la memòria intacta, entén el món en general, però no comprèn instruccions concretes i tampoc pot expressar-se. **“És molt frustrant perquè la comunicació es fa impossible. Al pacient li dius ‘taula’ però potser entén ‘cadira’”.** És reversible esta situació? **“En part sí. Treballem el vocabulari i la capacitat de comprensió per a estimular-lo i recuperar el procés de comunicació. Implica una rehabilitació llarga, la paciència del malalt i també de la família, que ha d'impli-car-s'hi de manera decidida”.** La logopèdia és lenta, afegix Cora Codorniu, però a base de treball els resultats arriben en alguns casos, o s'in-

tenten compensar en altres.

Una altra pacient, una dona que havia patit un tumor cerebral, se va quedar amb un fil de veu i una parla inintel·ligible. **“La pacient estava bé cognitivament però no parlava i ni tan sols podia menjar -portava un botó gàstric-, ja que el tumor l'havia afectat la musculatura de la cara, de la llengua i de la faringe. Aquí també vam haver de treballar molt, però al final va haver-hi millores.”**

TREBALL EMOCIONAL

La logopeda de l'Hospital Santa Creu explica que treballar el vessant emocional en estos casos és molt important per a garantir una bona recuperació. **“Cal que el pacient siga conscient del que té i col·labore per a afrontar la rehabilitació positiva-ment. Sovint és important acompanyar este treball amb suport psicològic, perquè perdre la capacitat de comunicació de cop i volta és una situació difícil d'afrontar”.**

La logopèdia s'està demostrant una disciplina cada vegada més present en els centres de salut, malgrat que li cal encara un major coneixement entre la societat. La logopeda Cora Codorniu alerta que el principal repte és justament sensibilitzar la societat davant de dificultats com la disfàgia, que seran cada vegada més presents en una població global cada cop més envellida.

Un espai patrocinat per:

